

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานภายในโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพจำนวน 52 โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ประกอบด้วย

1. ศึกษานิเทศก์จังหวัด จำนวน 4 คน ศึกษานิเทศก์อำเภอ จำนวน 13 คน
2. ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ จำนวน 52 คน
3. ครูผู้จัดทำแผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในระดับชั้น ป.3 - ป.6 และเป็นผู้ใช้แผนการสอนตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง จำนวน 52 คน

4. ครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพระดับชั้น ป.3 - ป.6 จำนวน 156 คน
ซึ่งเป็นผู้ใช้แผนการสอนตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
รวมประชากรผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามโครงการ จำนวน 277 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

(1) แบบสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับศึกษานิเทศก์จังหวัด
และศึกษานิเทศก์อำเภอ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (check list) และแบบปลายเปิด แบ่ง
ออกเป็น 2 ชุด แต่ละชุดมี 3 ตอน ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้รับผิดชอบโครงการ

ตอนที่ 1 เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไปของ
ศึกษานิเทศก์จังหวัด

ตอนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานตาม
โครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในด้านการเตรียมการดำเนินงาน
การจัดทำแผนการสอน การนิเทศติดตาม และการประเมินผลการใช้แผนการสอน

ตอนที่ 3 เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตาม
โครงการด้านการเตรียมการดำเนินงาน การจัดทำแผนการสอน การนิเทศติดตามและการ
ประเมินผลการใช้แผนการสอน

ชุดที่ 2 สำหรับนักศึกษานิเทศก์อำเภอ

ตอนที่ 1 เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไปของ
ศึกษานิเทศก์อำเภอ

ตอนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการคัดเลือกโรงเรียนเพื่อ
เข้าโครงการ และการนิเทศติดตามผลการเรียนการสอน ตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน
กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

ตอนที่ 3 เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการคัดเลือกโรงเรียน
และการนิเทศติดตามผลการเรียนการสอน

(2) แบบสอบถาม ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (check list) และแบบปลายเปิด (open-ended) สำหรับถามผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยจัดแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ฉบับ และแต่ละฉบับมี 3 ตอน ดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไป

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการในด้าน การจัดเตรียมบุคลากรภายในโรงเรียน การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์ การชี้แจงการสอน และการนี้เทศติดตามผลการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ ในด้านการจัดเตรียมบุคลากรภายในโรงเรียน การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์ และการนี้เทศติดตามผลการเรียน

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน ด้วยการแบ่งออกเป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1 ถามครูผู้ทำแผนการสอนและชี้แจงแผนการสอนตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไป

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับการทำแผนการสอน และนำแผนการสอนไปใช้ในโรงเรียน ตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำแผนการสอน และปัญหาการนำแผนการสอนไปใช้ ตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

ชุดที่ 2 ถามครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ซึ่งเป็นผู้ชี้แจงการสอนในโรงเรียน ตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดลำปาง มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ทามเกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไป

ตอนที่ 2 ทามเกี่ยวกับการนำแผนการสอนไปใช้

การจัดการเรียนการสอน และวัดผลประเมินผล ตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

ตอนที่ 3 ทามเกี่ยวกับปัญหาการนำแผนการสอนไป

ใช้จัดการเรียนการสอน และวัดผลประเมินผล ตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

(3) แบบศึกษาเอกสาร เป็นการศึกษาเอกสารเพื่อช่วยเสริมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยศึกษาเอกสาร ดังนี้

3.1 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

3.2 แบบรายงานผลการใช้แผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพระดับ ป.3 - ป.6 รายละเอียดของโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง รวมทั้งเอกสาร บทความเกี่ยวกับหลักสูตร การใช้หลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 สอบถามผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ เพื่อกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือ

1.3 รวบรวมรายละเอียด จัดหมวดหมู่ ประเด็นสำคัญที่จะกำหนดเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการและปัญหาการดำเนินงานตามโครงการ

1.4 สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ตามรายละเอียดและประเด็นสำคัญที่ได้รวบรวมและจัดหมวดหมู่ไว้

- 1.5 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุง
 - 1.6 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาความครอบคลุมของ เนื้อหาและภาษาที่ใช้
 - 1.7 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมา พิจารณาแก้ไข ปรับปรุง และขอคำแนะนำความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 - 1.8 จัดทำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้กับประชากร ในการวิจัย
2. การสร้างแบบศึกษาข้อมูลจากเอกสาร
 - 2.1 ศึกษารายละเอียดของโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการงานและ พื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.2 สอบถามผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อกำหนดโครงสร้างของ เครื่องมือ
 - 2.3 รวบรวมรายละเอียด กำหนดประเด็นและขอบเขตของ เนื้อหาที่จะทำการ ศึกษาจากเอกสาร
 - 2.4 กำหนดวิธีการบันทึกข้อมูล ประกอบด้วยชื่อเอกสาร จุดประสงค์ สาระสำคัญของ เอกสาร และประเด็นข้อความรู้เกี่ยวกับโครงการ
 - 2.5 นำแบบศึกษาเอกสารที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาแก้ไข ปรับปรุง
 - 2.6 นำแบบศึกษาเอกสารที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และขอคำแนะนำ เพื่อขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 - 2.7 จัดทำฉบับจริง เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย
 - 2.8 เอกสารที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย
 - 2.8.1 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

2.8.2 แบบรายงานผลการใช้แผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ จริง เรียนโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ทั้งข้อมูลในส่วนที่เป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และศึกษาเอกสาร ด้วยการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ สำหรับแบบสอบถาม มีบางส่วนได้รับความอนุเคราะห์จากศึกษานิเทศก์อำเภอ เป็นผู้เก็บรวบรวมส่งคืนให้

แบบสอบถามทั้งหมด 260 ฉบับได้รับกลับคืน 252 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.92 ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

ประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	52	51	98.07
ครูผู้ทำแผนการสอน	52	48	92.30
ครูผู้สอน	156	153	98.07
รวม	260	252	96.92

สำหรับแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์จังหวัดและศึกษา-
นิเทศก์อำเภอ จำนวน 17 ฉบับ และได้ข้อมูลครบทั้ง 17 ฉบับ คิดเป็น 100%

การวิเคราะห์ข้อมูล มีวิธีนำเสนอดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่ได้รับคนมาและมีความสมบูรณ์ทั้งหมด ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์ โดยหาค่าร้อยละ เป็นรายชื่อ ห้าในสี่ส่วนที่เป็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ โดยหาค่าสถิติเป็นตอน ๆ เหมือนกันดังนี้
 - ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ แล้วเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย
 - ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในด้าน การจัดทำแผนการสอน การจัดเตรียมบุคลากรภายในโรงเรียน การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์ และการนิเทศการสอน โดยหาค่าร้อยละ และเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ได้จากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ จังหวัดและศึกษานิเทศก์อำเภอ วิเคราะห์โดยหาค่าสถิติเป็นตอน ๆ ดังนี้
 - ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้รับการสัมภาษณ์ โดยการหาค่าร้อยละ แล้วเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย
 - ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการในด้าน การเตรียมการดำเนินงาน การดำเนินงาน และการประเมินผลการใช้แผนการสอน โดยการหาค่าร้อยละและความถี่ และเสนอเป็นตารางประกอบบรรยาย
 - ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหา การดำเนินงาน ตามโครงการในด้าน การเตรียมการดำเนินงาน การดำเนินงานและการประเมินผลการใช้แผนการสอน โดยการหาค่าร้อยละและเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย
3. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาและเสนอเป็นความเรียง

สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}}$$

(ประคอง กรรณสูตร, 2524)